

ДО:

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ –
г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

ДО:

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ПРАВНА КОМИСИЯ КЪМ
44-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ – г-жа АННА
АЛЕКСАНДРОВА

ДО:

НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ В 44-то
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

СТАНОВИЩЕ

От:

СНЦОП “ОБЕДИНЕНИЕ НА СВОБОДНИТЕ
АДВОКАТИ“ („ОСА“), ЕИК 205846611,
седалище и адрес: гр. София, бул.”В.Левски”
№ 38, ет. 2, представлявано от Председателя
адв. ЕМИЛ А. ГЕОРГИЕВ

Относно: Законопроект за допълнение на ГПК,
вх. № 054-01-67/10.07.2020г. с вносител
Валери Сименов Симеонов и група народни
представители, внесен за обсъждане и
разглеждане на първо четене в Пленарна зала
на 22.07.2020г. и гласуван /приет/ на първо
четене на Пленарно заседание проведено на
22.07.2020г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО АЛЕКСАНДРОВА,

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

С настоящото, Ви молим **да не приемате** горепосочения законопроект за допълнение на ГПК.

Считаме, че така изготвения законопроект противоречи на основни нормативни актове и Конституцията на Р.България, засяга основни права на гражданите, в частност правото им на защита, като създава опасност от погазване на техни права и законни интереси, гарантирани от върховния акт в Р.България – Конституцията.

Аргументите ни за това са следните:

На първо място, считаме, че с така предложения законопроект грубо се навлиза в правната сфера на обикновения гражданин, доколкото същият трудно би направил разлика в правното действие на уредената в чл.428 от ГПК покана за доброволно изпълнение, предвещаваща предстоящите действия по принудително събиране, и предвидената в настоящия законопроект покана.

В чл. 404 от ГПК, изчерпателно са изброени актовете, които подлежат на принудително изпълнение, а чл. 426 ГПК изрично посочва кога, как и при какви условия съдебният изпълнител пристъпва към изпълнение. Чл.19 от Закона за частните съдебни изпълнители /ЗЧСИ/ допуска изпълнителни действия само въз основа на издаден изпълнителен лист или друг акт подлежащ на изпълнение. Посочените текстове неминуемо ще свържат предвидените в законопроекта действия на съдебния изпълнител с действията му по чл.428 ГПК - изпращане на покана за доброволно изпълнение, които обаче предпоставят наличието на изпълнителен титул и основаното на него принудително изпълнение. Считаме, че предвиденото в чл.428а, ал.3, т.4 уведомление **не създава достатъчно гаранции за избягване възможността длъжникът да бъде заблуден относно характера на връчваното му уведомление.**

Съображенията ни се подсилват от широко дискутираните в последните години агресивни опити на колекторски компании по събиране на задължения. Опасенията ни, че посредством предложения нов чл.428а на ГПК, “атаките” на колекторите ще се канализират и мултиплицират, са напълно основателни. Във вида, в който е предложена редакцията на разпоредбата, се отваря възможност за колекторите, посредством ЧСИ, да притесняват гражданите, както и да им оказват често неоправдан натиск, посредством внушаване на страх от санкция или друго действие от страна на съдебния изпълнител.

Опасността хората да приемат, че са осъдени и да не разберат и упражнят правата си в срок е изключително голяма, доколкото в голямата си част гражданите приемат фигурата на ЧСИ със страх. Констатирани са редица случаи, особено в малките населени места, на принуда за плащане и извършването му от нарочения длъжник, само на основание твърдения за наличие на вземане, без отчитане на обстоятелството, че същото е недължимо поради погасяване по давност или по друг предвиден в закона способ.

Към настоящия момент законодателството на Р.България, както и добрата търговска практика са осигурили достатъчно възможности, способности и инструменти за доброволно събиране на вземанията на кредиторите. Доколкото има нужда от реформа, тя трябва да бъде провеждана по линия на въвеждане на възможност за “частен фалит”, създаване на правила за достъп на адвокатите до бази данни, които да им позволяват по-лесно да събират необходимите им данни за длъжниците, по този начин осигуряващи инициране на помирителни производства между тях и кредиторите, предоговаряне на дълговете и др.под.

В този смисъл, и доколкото съдебните изпълнители по дефиниция са лица, натоварени с публичноправни функции, извършващи действия, интервениращи пряко и негативно в чужда правна сфера, и поради това обвързани със строга законова регламентация на правомощията, без изобщо да оспорваме принципната необходимост от нормативни промени в обсъжданата сфера, считаме предложената от вносителите директна намеса на съдебен изпълнител по разписания начин **за неадекватен отговор на нуждите на обществото.**

Предложеното присъствие на съдебен изпълнител в едно „доброволно изпълнение” е ненужно и излишно, още повече както вече посочихме, то крие рискове от деформации и възможност за нарушаване на процедурите по съдебното изпълнение, каквото и без друго се наблюдават в практиката и които трябва да целим да предотвратим, вместо да стимулираме.

На следващо място и след излагане на принципните ни възражения по законопроекта, считаме за редно да обърнем внимание и на някои негови сериозни пропуски по същество:

1. В проекта на предлаганата правна норма липсва посочване на максимално определен праг, в рамките на който да се прилага така предложената регламентация на „доброволно изпълнение”. Опитът на чужди

държави, в които подобен модел съществува /Франция/ сочи, че той освен, че е въведен само за “малки вземания” /до определен, изрично посочен размер/ е и уреден доста по-подробно, като въвежда редица условия и предпоставки при които съдебният изпълнител да осъществява действията си.

2. В същото време е налице **противоречие на така предложената норма със ЗЧСИ**. Тоест налице е риск предвидените в нея действия на съдебния изпълнител да се окажат в противоречие с други разписани правила и норми, регулиращи дейността му. Това от своя страна ще обуслови колизия между правни норми от различен порядък и ще създаде практически проблеми при тяхното прилагане. Ще се отвори възможност и за създаване на недобри практики, а гражданите няма да имат средства за защита и за реакция срещу евентуални неправомерни действия от страна на съдебните изпълнители.

3. В законопроекта **липсват и гаранции, че таксата за така нареченото “доброволно изпълнение” няма в крайна сметка да легне върху длъжника**. Независимо, че проектът предвижда възнаграждението към ЧСИ, да бъде платено от кредитора в размер на не по-малко от 1/10 от събраната сума, възможността за последващо изменение на Тарифата към ЗЧСИ, с което да се регламентира вменяването на тази такса в тежест на длъжника е напълно реална.

4. Предложеният законопроект, освен че е в ущърб на длъжника, по никакъв начин **не ползва и кредитора, нито ще доведе до твърдяното разтоварване на съдилищата**. Това е така защото:

Той **не съдържа конкретна уредба относно прекъсването на давността** с отправяне на поканата - чл.116 от Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/. Именно в тази хипотеза предвидените промени биха разтоварили съдилищата, какъвто е соченият от вносителите мотив за законопроекта. Обикновено, преди да отправи каквато и да било покана за доброволно изпълнение към длъжника си, кредиторът е предприел множество опити за доброволно и извънсъдебно уреждане на въпроса с дължимото му се плащане. Всички те са приключили без успех и длъжникът не е изпълнил задължението си. Именно това, в обичайната хипотеза, мотивира кредитора да изготви и отправи до длъжника си писмена покана за изпълнение на задължението, с предупреждение, че ако това не бъде сторено, то кредиторът ще бъде принуден да сезира съда. В практиката на Върховния касационен съд обаче се приема, че отправянето на подобна покана не прекъсва давността. Прекъсване е налице само при

иницииране на съдебно производство. Ето защо, отчитайки, че предложената покана от съдебен изпълнител ще има същия ефект като всяка друга покана и няма да е в състояние да прекъсне давността за вземането, пред заплахата от погасяването му по давност, кредиторът ще трябва да предяви иск за вземането си, вместо да се надява на успех на поредния опит за доброволно плащане.

Предвидената със законопроекта процедура би облекчила съда само и единствено в хипотезата, в която същата се обвърже с разпоредбата на чл.116 от ЗЗД и се въведе като основание за прекъсване на давността, но не и по начина, по който е разписана. Както вече посочихме, във вида, в който е предложена, тази процедура може да разчита само и единствено на въвеждането на длъжника в заблуждение, че спрямо него се изпълнява въз основа на редовен от външна страна изпълнителен титул.

В заключение на изложеното, следва да отбележим и, че видно от Доклад за първо гласуване, вх. № 053-03-37/17.07.2020 г., Комисията по правни въпроси също се е обединила около предложение **да не се приема на първо гласуване предложението за допълнение на Гражданския процесуален кодекс. Независимо от това, предложението за допълнение на Гражданския процесуален кодекс. Независимо от това, предложението за допълнение на Гражданския процесуален кодекс.**

В Доклада на водещата комисия за първо гласуване **не се съдържа оценка на очакваните последици от прилагането на бъдещия закон**, както предвижда чл.79 ал. 9 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание /в сила от 02.05.2017 г., Обн. ДВ. бр.35 от 2 Май 2017г., изм. ДВ. бр.34 от 20 Април 2018г./. Отразени са само становищата на участниците и постъпилите такива в НС /само от БСК/.

Не на последно място, в разрез с разпоредбата на чл. 79, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, не е изискано и писмено становище от ресорния министър - Министъра на правосъдието. Отразеното в доклада присъствие и становище на представители на МП, не може да замести задължението, разписано в посочената норма.

Ето защо, предвид изтъкнатите нарушения на процедурата, посочените множество съществени недостатъци на законопроекта и реалната опасност в условията на предстояща финансова криза, той да породи повече проблеми,

отколкото позитиви, считаме, че този законопроект не следва да бъде приеман и молим вносителите му да го оттеглят незабавно, респективно същият да не бъде гласуван на второ четене в Пленарна зала.

С уважение:

адв. Емил А. Георгиев, председател на УС на „Обединението на свободните адвокати“